

*Biedrība "LATVIJAS
DĀRZNIEKS"*

Nozares ziņojums

2007. - 2013.

Biedrība "LATVIJAS DĀRZNIEKS"

**Nozares ziņojums
2007. - 2013.**

Biedrība "LATVIJAS DĀRZNIEKS"

- Dibināta 1996.g.
- 2013g. biedru skaits 120
- Apvieno visus lielos un lielāko daļu vidējo profesionālos dārzeņu audzētājus atklātā laukā un siltumnīcās

Biedrība "LATVIJAS DĀRZNIEKŠ"

Darbības mērķi:

- Veicināt dārzenkopības nozares attīstību Latvijā
- Aizstāvēt savu biedru intereses Latvijas un Eiropas mērogā, veicināt to konkurētspēju tirgū
- Piedalīties ES un nacionālās likumdošanas izstrādē, aizstāvot savu biedru intereses
- Veicināt profesionālās un citas aktuālas informācijas izplatīšanos dārzenkopju vidū
- Veicināt moderno tehnoloģiju ieviešanu ražošanā
- Veicināt vides saglabāšanas
- Nodrošināt Latvijas patērētājus ar kvalitatīviem un drošiem vietējiem dāržeņiem
- Sadarboties ar citām Latvijas lauksaimniecības organizācijām un citu valstu dārzenkopju organizācijām kopīgo problēmu risināšanā.

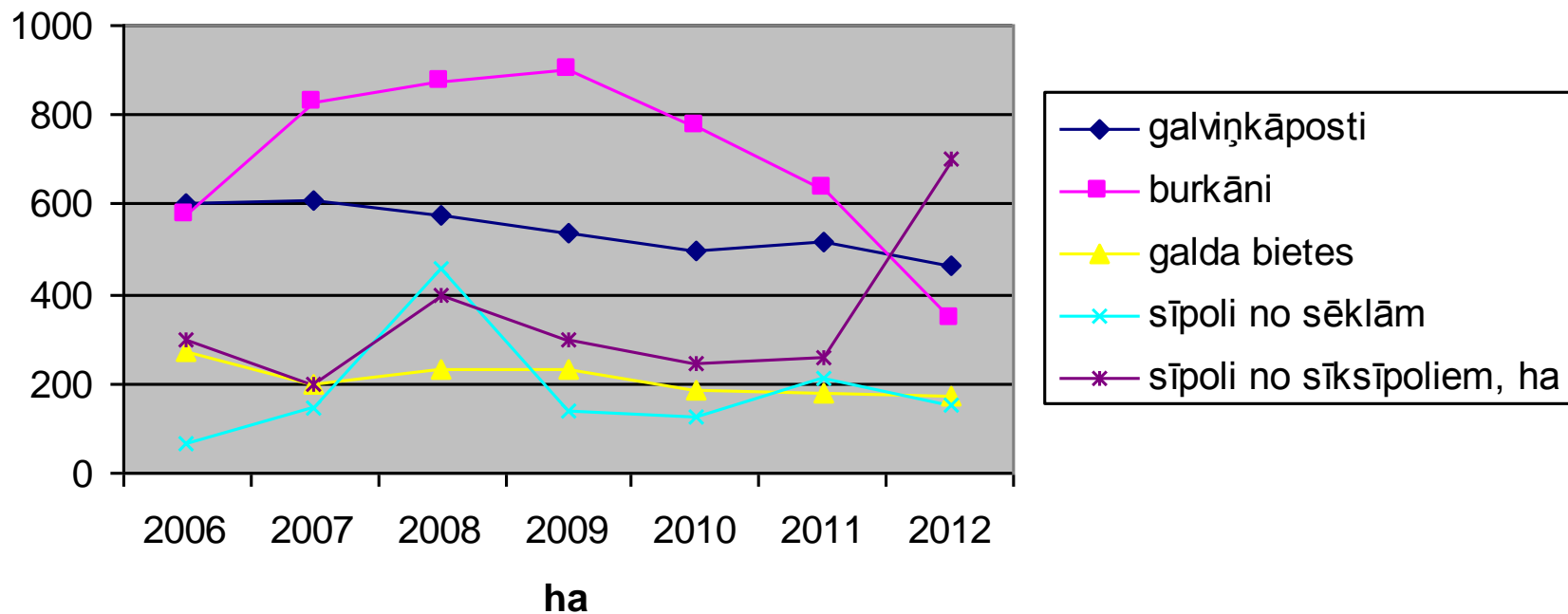

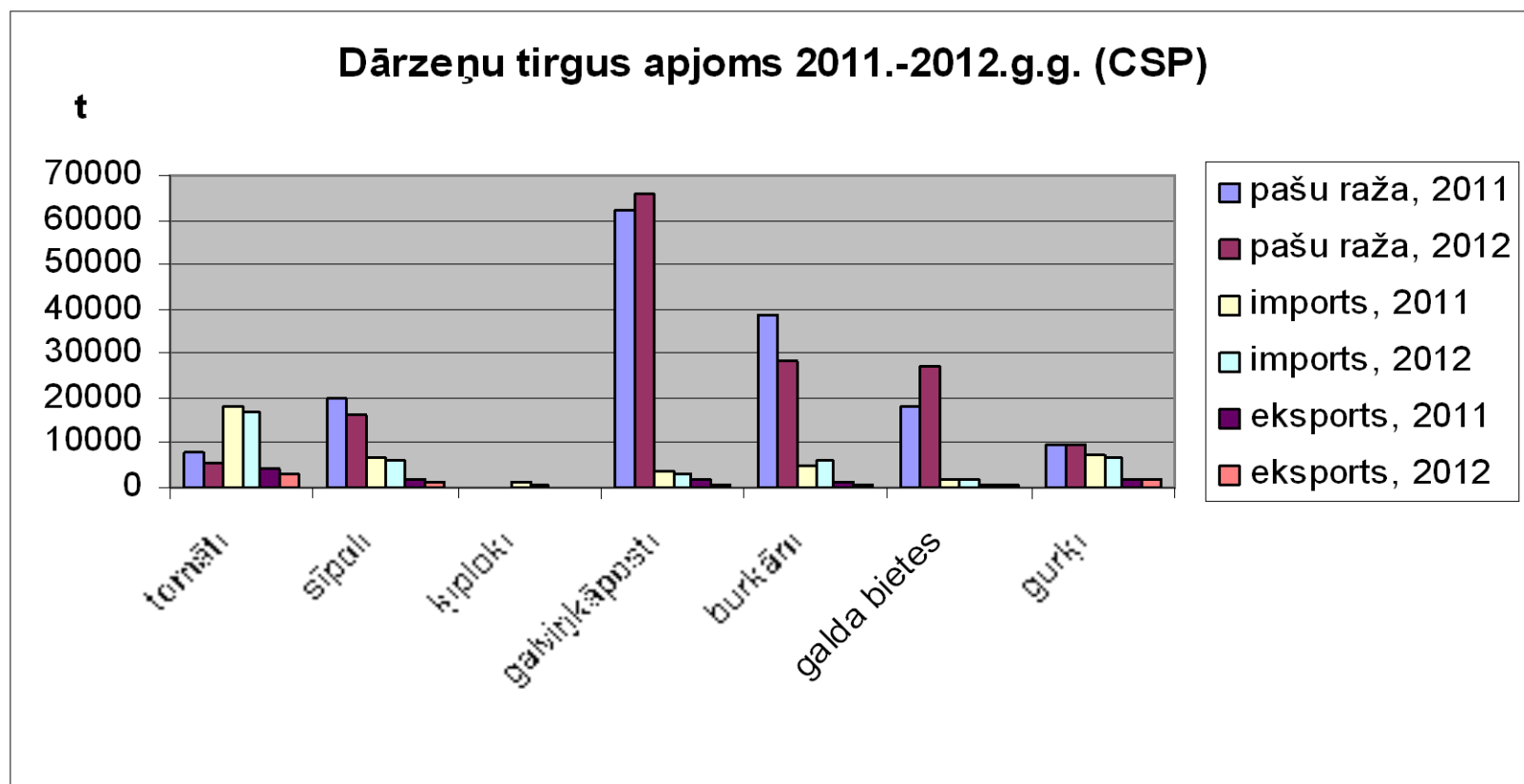
Dārzeņu audzēšanai VPM deklarēto platību dinamika, ha

	2011.	2012.	2013.
Dārzeņi	1784	1542	1398
Kāposti	701	595	575
Ziedkāposti	41	48	53
Burkāni	512	409	406
Galda bietes	257	291	256
Lauka gurķi	22	27	27
Sīpoli	462	408	290
Ķiploki	22	59	61
Garšaugi	2151	451	329
Kopā	5952	3829	3394

Dārzeņu platību dinamika pa gadiem

Imports spēlē būtisku lomu tikai tomātu, gurķu un ķiploku gadījumā. Citu dārzeņu pašu ražas apjomi ievērojami pārsniedz importu. Eksports aug, bet tā apjomi ir nenožīmīgi.

***2007.-2013. g. plānošanas periodā
dārzenkopības nozarei izmaksāts atbalsts,
(mlj. LVL)***

Subsīdijas	0,2
ELFLA projekti (publiskais finansējums)	10,5
Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem	0,6
Lauku saimniecību modernizācija	4,2
Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana	4,4
Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai	1,4

Integrētajai dārzeņu audzēšanai deklarēto platību dinamika, ha

Kultūra	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Kāposti	0	123.56	346.04	283.54	314.31
Ziedkāposti	0	4.08	29.1	26.28	25.91
Burkāni	4.6	18.56	330.59	281.08	287
Galda bietes	1.7	4.29	136.95	125.765	167.78
Lauka gurķi	0	0	9.26	6.74	5.84
Sīpoli	12.3	34.88	301.31	263.5	189.06
Ķiploki	0	0	0	1.3	1.25
Kopā	18.6	185.37	1153.25	988.2	991.15

*Atbalsts ražotāju grupām un ražotāju
organizācijām, tūkst. LVL*

<i>Gadi</i>	<i>Ražotāju grupas</i>	<i>Ražotāju organizācijas</i>
2007.	1310.1	161.5
2008.	1620.4	825.9
2009.	3050.8	1149.1
2010.	264.5	943
2011.	1669.1	984
2012.	10334.5	1025
Kopā	18249.4	5088.5

Siltumnīcu dārzeņu ražošana

- Latvijā ir 29 ha siltumnīcu saimniecību > 1 ha
 - t.sk. 13 ha augstās siltumnīcas
 - Modernās tehnoloģijas tiek pielietotas 11 lielsaimniecībās ar kopējo silt. platību 30.5 ha

- 9 lielsaimniecībās 2012.g. saražoja
 - 5776 t gurķu
 - 4254 t tomātu

jeb

- 70% visu siltumnīcu gurķu
- 75% visu siltumnīcu tomātu

Latvijā tiek būvētas jaunas siltumnīcas

Nozares attīstības tendences

- Samazinās saimniecību skaits
- Palielinās ražošanas efektivitāte
- Palielinās specializēšanās
- Ražotāji sāk kooperēties
- Aug ražotāju profesionalitāte
- Palielinās glabātavu un vākšanas tehnikas skaits
- Siltumnīcu saimniecības cenšas modernizēt siltumnīcas un tehnoloģijas

Saimniecību modernizācija

z/s “Kliģeni”, Cēsis,
Gurķu audzēšana ar nolaišanas metodi

SIA “Mārupes siltumnīcas”
mehанизēta augu atlieku
izvākšana

Saimniecību modernizācija

Jauna glabātava z/s “Dimdiņi”,
Līzums

Jauni konteineri z/s “Sīli”,
Jelgavas nov.

Jaunas tehnoloģijas pielieto arī mazie audzētāji

z/s “Riekstiņi”, Daugavpils,
2000 m² plēves siltumnīca
Tomātu ražība minerālvate 32 kg/m²

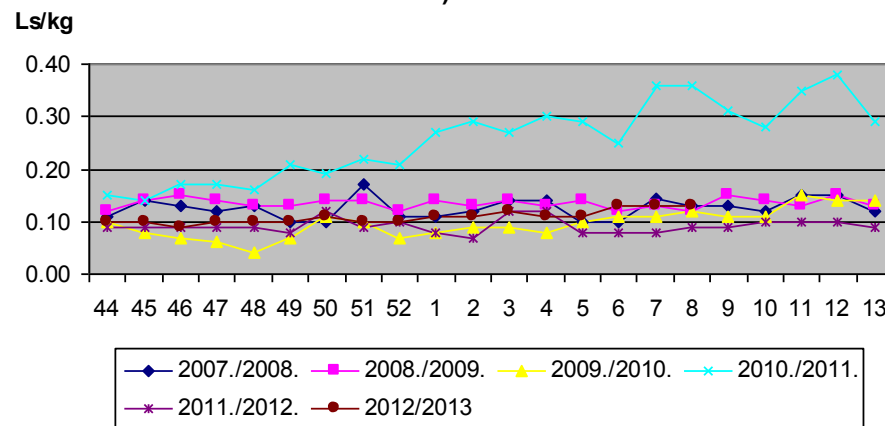
z/s “Bites”, Iecava
2000 m² kūdras renēs
Tomātu ražība 18 kg/m²

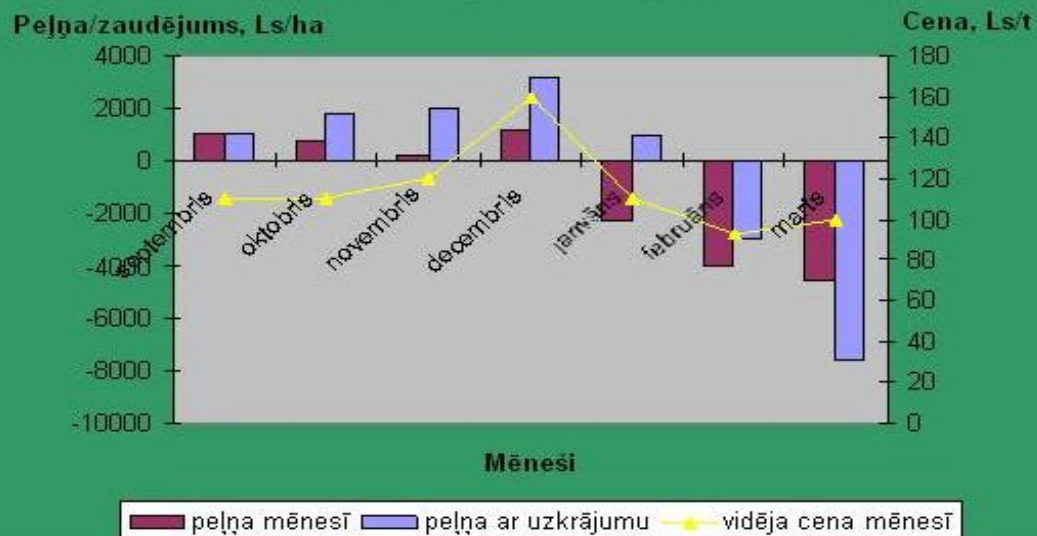
Nozares galvenās problēmas

- Ražotāja cenas kļūst stabilas pa mēnešiem, ilgstošā uzglabāšana nes zaudējumus

Galviņkāpostu ražotāja cenas dinamika pa nedēļām (LVAEI dati)

Sīpolu uzglabāšanas peļņa 2011./2012. g.

Nozares galvenās problēmas

- Latvijā samazinās dārzeņu tirgus, jo sarūk patēriņš un iedzīvotāju skaits
- Samazinās tirgum ražojošo zemnieku ienākumi (izmaksas aug, bet ražotāja cenas ir stabilas)
- Nepietiekams dārzeņu eksporta apjoms
- Pieaug konkurence starptautiskajā tirgū
- Trūkst kvalificētā darba spēka (mehанизatoru) un speciālistu (agronomu, augu aizsardzības speciālistu)
- Netiek sagatavoti jaunie dārzenkopības speciālisti
- Trūkst ekonomisko pētījumu par dārzeņu ražošanu
- Trūkst dārzeņiem reģistrēto AAL

Nozares galvenās problēmas

- Agroķīmiskās izpētes dati neatbilst pilnībā integrētās ražošanas vajadzībām.
- Pašlaik ļoti maz jauno zemnieku dārzenkopju, tiem grūti ienākt tirgū.
- Zemniekiem grūti atrast finansējumu ražošanas attīstībai, jo bankas izturas ļoti piesardzīgi un kredītu likmes ir augstas.
- Latvijā nav neviena moderna dārzeņu vairumtirgus, tas traucē vidējo un mazo saimniecību attīstību, sevišķi, provincē.
- Arī puķkopība ir l/s nozare, kurai nepieciešams atbalsts.

Priekšlikumi problēmu risināšanai

- Nepieciešami vietējā un starptautiskā dārzeņu tirgus un saimniecību ekonomikas pētījumi.
- Lai veicinātu eksportu, nepieciešama aktīva līdzdalība starptautiskajās izstādēs “Fruit Logistika” un “World Food Moscow”.
- Nepieciešams, lai līdzas “Skolas augļa” programmai tiktu ieviestas līdzīgas programmas slimnīcu un pansionātu iemītniekiem.
- Ir nepieciešama Nacionālās dārzenkopības nozares (kā arī visu citu nozaru) stratēģijas izstrādē .

Problēmu risinājumu iespējas

- Jāveicina jaunu ražotāju grupu dibināšanu arī provincē. Plānojot LAP 2014-2020, paredz atbalstu mazajām un vidējām saimniecībām un jāparedz jauno RG un RO dibināšanu provincē
- Nepieciešams atbalsts pašu ražotas enerģijas un siltuma izmantošanai siltumnīcu vajadzībām
- Jāpaplašina darbība ZM Pārtikas padomē, jāpanāk, lai kontrolējošas institūcijas (PVD, VID, ekonomiskā policija) stingrāk kontrolētu patieso produktu izcelsmi tirdzniecības vietās.
- Jāattīsta speciālistu – agronomu, augu aizsargu, mehanizatoru – profesionālā sagatavošana, ņemot vērā nozares attīstības tendences.
- Aktīvi jārisina dārzeniem reģistrēto AAL trūkuma problēma. Jāvienkāršo citās Ziemeļu zonas valstīs reģistrēto AAL atzīšanu Latvijā.

Problēmas tiek risinātas

- Sadarbībā ar ZM tika panākta akcīzes nodokļa gāzei atcelšana siltumnīcu saimniecībām
- Sadarbībā ar ZM tika panākta pašu ražotas elektrība aplikšana ar samazinātu nodokļa likmi (5%)
- Sadarbībā ar PVD salīdzina pašu ražotu un ievesto tomātu daudzumu. Starpministriju darba grupa, kas nodarbojas ar padziļinātu tirgus izpēti. Priekšlikumi administratīvās atbildības palielināšanai par nepatieso izcelsmes norādi.
- Negodīgās mazumtirdzniecības prakses novēršanas likuma projekts ir nonācis līdz MK.

Paldies par uzmanību un
sadarbību!

